

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **R., spol. s r.o., N.N.**, IČO: X. proti žalovanej: **JUDr. D.V.**, správkyňa konkurznej podstaty úpadcu I., a.s., B.L., IČO: X., zastúpenej advokátom JUDr. F.V., H.B., **o určenie pravosti prihlásených pohľadávok v sume 2 456 350 Eur a 9 294 297,28 Eur**, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 26. januára 2009, č. k. 34 Cbi/97/05-105, takto

rozhodol:

Napadnutý rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 26. januára 2009, č. k. 34 Cbi/97/05-105 **zrušuje** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie:

Prvostupňový súd napadnutým rozsudkom žalobu zamietol a uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť žalovanému náhradu trov konania vo výške 102 998,91 Eur. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že žalobca si uplatnil právo na určenie, že jeho pohľadávka v konkurze vedenom na majetok úpadcu I., a.s., L. vo výške 74 000 000 Sk je zistená a nesporná čo do pravosti a výšky ako pohľadávka I. triedy a tiež, že jeho pohľadávka vo výške 280 000 000 Sk je zistená a nesporná čo do pravosti a výšky ako pohľadávka proti podstate. Súd zistil, že dňa 18. apríla 2005 bol vyhlásený konkurz na majetok úpadcu a dňa 27. júna 2005 na prieskumnom pojednávaní správkyňa konkurznej podstaty úpadcu poprela pohľadávku žalobcu čo do pravosti a poradia. Žalobcom uplatňovaný nárok vyplýval zo Zmluvy o dielo č. X./2004/X. zo dňa 20. februára 2004 z titulu zmluvných pokút upravených v bode 9. V bode 9.8 bolo účastníkmi zmluvy dohodnuté, že zmluvné pokuty musia byť vyúčtované písomne, inak sú neplatné. K žalobe neboli predložené všetky

písomné vyúčtovania, z ktorých by vyplývala oprávnenosť určenia pravosti prihlásených pohľadávok. Žalobca predložil len vyúčtovanie zmluvnej pokuty zo dňa 7. januára 2005 z dôvodu nedodržania termínu výstavby podľa bodu 2.2.4, ktorým sankcionoval úpadcu za omeškanie k 27. októbru 2004 v celkovej výške 100 000 000 Sk. Podľa konajúceho súdu však toto vyúčtovanie je nepresné, nejasné a neurčité, nakoľko z neho nevyplýva presná špecifikácia, čoho sa uplatnená zmluvná pokuta týka. Na námietky žalovaného súd dospel k záveru, že uzatvorená Zmluva je síce platná, avšak v bode 9 sú dohodnuté zmluvné pokuty kumulatívne, čo je v rozpore s dobrými mravmi. Súd považoval predložené vyúčtovanie zmluvnej pokuty zo dňa 7. januára 2005 za neplatný právny úkon a keďže žalobca súdu nepredložil riadne vyúčtovania zmluvných pokút v súlade s dohodnutým bodom 9.8 Zmluvy, súd nemohol rozhodnúť o pravosti prihlásenej pohľadávky, a preto žalobu v celom rozsahu zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p.

Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca odvolanie v zákonom stanovenej lehote, v zmysle ust. § 204 ods. 1 O. s. p., tvrdiac, že mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Na pojednávaní 20. novembra 2008 požiadal právny zástupca žalobcu o poskytnutie lehoty na predloženie podkladov pre uplatnenie nároku. Súd odročil pojednávanie, na ktoré sa však právny zástupca nedostavil a požiadal o odročenie termínu. K 23. januáru 2009 došlo zo strany právneho zástupcu žalobcu k vypovedaniu plnej moci, čo bolo aj súdu bezprostredne oznámené. Po tom, ako sa o tom žalobca dozvedel, požiadal súd o odročenie pojednávania za účelom zvolenia si nového právneho zástupcu. Následne sa žalobca dozvedel, že súd vo veci napriek jeho žiadosti rozhodol. Uviedol, že postupom súdu, ktorý napriek žiadosti o poskytnutie dodatočného časového priestoru na zvolenie nového právneho zástupcu nevyhovelo, bolo porušené ústavné právo žalobcu. Preto navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

K podanému odvolaniu sa vyjadril žalovaný, ktorý uviedol, že vnútorné nevyjasnené a riadnym spôsobom nedeklarované vzťahy účastníka konania s jeho právnym zástupcom nemôžu byť dôvodom na odročenie pojednávania, lebo tým dochádza k priet'ahom v konaní, ktoré sú vo vzťahu k ostatným účastníkom konania nedôvodné. Považuje postup súdu v súlade so zákonom, keď pojednávanie neodročil a konal. Preto považuje podané odvolanie za nedôvodné a tvrdí, že žalobcom uplatnený dôvod neznamena odňatie možnosti konať pred súdom. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny a priznal náhradu trov odvolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal vec ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a po preskúmaní napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

Odvolacím dôvodom podľa § 221 ods. 1 písm. f) O. s. p. je odňatie možnosti účastníkovi konať pred súdom, čím sa rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Súd v zásade koná v prítomnosti účastníkov konania. Procesný predpis umožňuje súdu konať v ich neprítomnosti, ak sú splnené podmienky uvedené v ustanovení § 101 ods. 2 O. s. p. Podľa tohto ustanovenia, ak sa riadne predvolaný účastník neustanoví na pojednávanie, ani nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takého účastníka; prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy. Z uvedeného zákonného znenia vyplýva, že ak účastník požiadala z dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania, súd nemôže konať v jeho neprítomnosti a pojednávanie musí odročiť.

V prejednávanej veci žalobca mal záujem zúčastniť sa pojednávania. V žiadosti o odročenie pojednávania z 26. januára 2009, ktorá bola konajúcemu súdu doručená pred začatím pojednávania faxom (včas doplnená predložením originálu), žalobca uviedol, že 23. januára 2009 mu bolo faxom oznámené vypovedanie plnej moci právnym zástupcom. Z tohto dôvodu mal záujem si zvoliť nového právneho zástupcu, čo pochopiteľne pre krátkosť času si nemohol zvoliť už na nariadené pojednávanie. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že doterajší právny zástupca žalobcu niekoľkokrát požiadal súd o odročenie pojednávania z rôznych dôvodov a bolo to z jeho strany minimálne neprofesionálne, že prevzatú právnu vec nedoviedol do konca a nakoniec i vypovedal plnomocenstvo. Avšak táto skutočnosť nemôže byť na ujmu zastúpenému, ktorý navyše riadne oznámil, že má záujem byť zastúpený a pokračovať v konaní. To, že na výzvu súdu nepredložil zatiaľ relevantný dôkaz o tvrdenom nároku, sa má riešiť až po splnení základných procesných podmienok, a to v konkrétnom prípade, že účastník mieni konať pred súdom prostredníctvom právneho zástupcu. Popísanú situáciu považuje odvolací súd za vážny dôvod, ktorým ospravedlnil svoju neúčast'

na pojednávaní, s tým, že súd prvého stupňa mal jeho žiadosti o odročenie pojednávania vyhovieť.

Tým, že súd prvého stupňa uskutočnil pojednávanie v neprítomnosti zástupcu žalobcu, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky, odňal žalobcovi možnosť konať pred súdom. So zreteľom na uvedené je zrejmé, že v predmetnom konaní došlo k procesnej vade, zakladajúcej podľa § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. odvolací dôvod. Táto vada je zároveň tiež dôvodom, pre ktorý musí odvolací súd napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou nemôže byť považované za správne.

Vzhľadom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 písm. f) O. s. p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného aj odvolacieho konania.

P o u ě n i e: Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 20. augusta 2009

JUDr. Anna Marková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: M.